

J
A
R
V
E
R
S
A
G
2
0
1
7
2
0
1
8

Inhoud

Bestuursverslag 2017/2018

Kengetallen CNB 2013-2018	6
Over CNB	8
Organisatie- en bestuursstructuur	11
Coöperatieve Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.)	12
Verslag van de directie	15
Verslag van de raad van commissarissen	22

Jaarrekening 2017/2018

Enkelvoudige balans	26
Enkelvoudige winst- en verliesrekening	28
Toelichtingen	29
Geconsolideerde balans	41
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	43
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	44
Toelichtingen	45

Overige gegevens

Controleverklaring	49
Winstbestemming/verwerking resultaat	51
Statutaire aansprakelijkheid	51

Bestuursverslag 2017-2018

Kengetallen CNB

2013-2018

Handelsomzet (In € mln)

Handelsomzet	2016-2017	2017-2018
Lelie	122,3	107,0
Tulp	75,9	80,5
Overig	95,1	106,5
Totaal	293,3	294,0

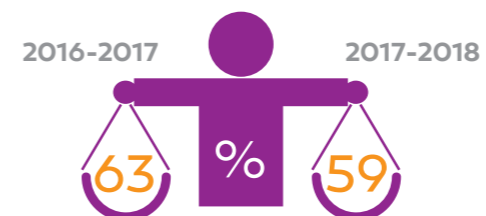
Ledenaantal

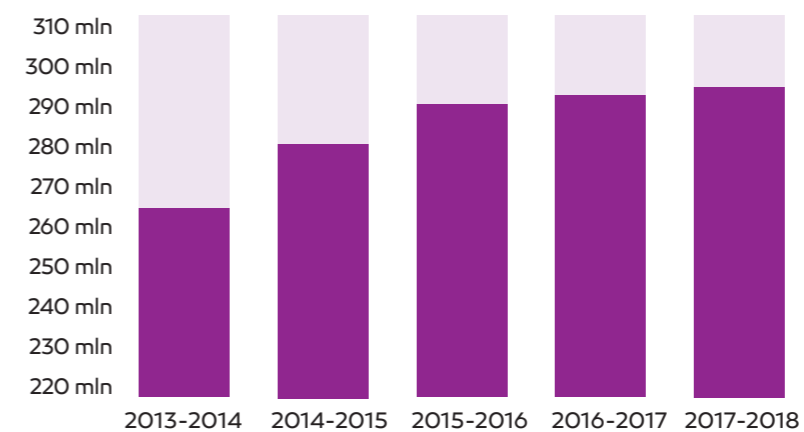
Resultaat voor belasting (In € 1.000)

Solvabiliteit

Handelsomzet 2013-2018

Boekjaar

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Handelsomzet (mln.)	264	280	290	293	294
Omzet Koelen & Prepareren (*1000)	4.435	4.571	4.825	4.819	5.284
Aantal leden	1.445	1.418	1.207	1.287	1.278
Nettowinst (*1.000)	434	1.610	978	1.355	1.698
Nettowinst exclusief deelnemingen (*1.000)	394	1.481	854	1.333	1.692
Resultaat deelnemingen (*1.000)	40	129	124	21	6
Solvabiliteit %	67%	65%	63%	63%	59%

Over CNB

Markt

CNB is een toonaangevende onafhankelijke dienstverlener in de wereld van bloembollen, knollen en vaste planten. We zien dat behoefte blijft bij veredelaars, kwekers, broeiers, handelaren en exporteurs om als individueel onafhankelijke marktpartijen met elkaar zaken te doen. We zien ook de behoefte bij deze partijen om meer en intensiever met elkaar samen te werken, maar wel vanuit een individueel onafhankelijke positie. CNB wil de verbinder zijn en blijven voor de spelers op deze marktplaats.

Bedrijf en kernactiviteiten

Het draait bij CNB om onze klanten, onze mensen en om verbinden. De mensen van CNB verbinden de wereld van bloembollen knollen en vaste planten. Bij onze diensten bemiddeling en veiling hebben we experts in huis die weten wat er speelt in de markt, die actieve en persoonlijke relaties opbouwen en onderhouden en van daaruit vraag- en aanbod van marktpartijen bij elkaar brengen. We hebben veel kennis opgebouwd over het koelen, prepareren en telen van bloembollen en bieden die kennis aan onze klanten via de diensten Koelen & Prepareren en Teeltadvies.

We doen nog meer voor onze klanten. We bieden collectieve betalingszekerheid aan verkopers en kopers zodat individuele partijen niet zelf de debiteurenrisico's lopen die onlosmakelijk samenhangen met de korte pieken in levering en de aanzienlijke betalingsverplichtingen die hiermee samenhangen. Daarnaast zijn we sterk in financiële, administratieve en juridische ondersteuning en advies bij het uitgeven van nieuwe rassen, de in-excasso van royalty's, het opstellen van overeenkomsten en het samenwerken tussen marktpartijen.

Zo dragen we elke dag bij aan zorgeloze handel, maken we kennis bereikbaar en creëren we commercieel succes.

Ondernemen voor klanten, onderneming van klanten.

CNB is een coöperatie met de mogelijkheid tot lidmaatschap voor zowel verkopers als kopers. Het lidmaatschap kent geen verplichting om van de diensten van CNB gebruik te maken en alle diensten zijn ook voor niet-leden beschikbaar, tegen een identiek tarief. Als onderneming onderscheiden we ons op een belangrijk punt van onze concurrenten in de markt. CNB heeft geen winstoogmerk en focust op continu hoogwaardige dienstverlening met een hoge service beleving. Daarbij voelen we ons ook meer verbonden met de collectieve thema's en problematiek in onze sector en leveren daar een bijdrage aan voor zover dit past bij onze rol en onze dienstverlening. Winst is voor CNB een middel om een gezonde bedrijfsvoering te realiseren en om risico's als lid voor de klanten weg te nemen. Klanten dragen via het gebruik van onze diensten bij aan de winst en profiteren daarvan in goede én in slechte tijden. Dit vloeit voort uit het statutaire recht tot restitutie van de aan CNB betaalde vergoeding. Dit is onlosmakelijk verbonden met het verdienmodel. Komt de omzet hoger uit en de risico's blijven beperkt, dan ontstaat er een hoger resultaat dat als restitutie terug kan vloeien naar de leden. Is het omgekeerde het geval, dan is CNB in staat om dit financieel voor haar leden op te vangen en vormt CNB de stootbuffer. Zo dragen we bij aan een kwalitatieve, succesvolle sector en ondersteunen én ontzorgen we onze klanten bij het realiseren van hun ambities. Daar ontlene we ons bestaansrecht aan.

Onze ambitie

De Nederlandse sierteeltsector van met name bloembollen, knollen en vaste planten heeft op het mondiale speelveld een prominente positie die ze kan behouden en versterken door op allerlei aspecten te professionaliseren, te innoveren en te verduurzamen. De sector is gebaat bij een professionele, dynamische organisatie die de handel maximaal stimuleert, faciliteert, ontzorgt en met daarmee samenhangende diensten ondersteunt. CNB heeft deze belangrijke rol en streeft met haar dienstverlening naar een succesvolle afzet van uitgangsmateriaal en het succes van haar klanten, nu en in de toekomst.

CNB wil marktleider zijn en blijven als bemiddelaar van de handel in bloembollen en een speler van belang in knollen en vaste planten. Door onze toegevoegde waarde te vergroten, als dienstverlener en verbinder van expertise en kennis, wil CNB een bijdrage leveren aan de versterking van de sierteeltsector. CNB wil hiertoe haar rol als partner van veredelaars kwekers, broeiers en exporteurs vergroten. Dit doet we door succesvol zaken doen te borgen op korte termijn (transacties) en door voor de langere termijn thema's op het gebied van productkwaliteit, verduurzaming, samenwerking en digitalisering vanuit onze rol actief te ondersteunen.

Doelstellingen

De aan de visie verbonden doelstellingen luiden als volgt.

- CNB wil marktleider zijn in bemiddeling van bloembollen en een speler van belang zijn bij vaste planten en in deze rol haar verantwoordelijkheid nemen.
- CNB streeft naar een gezond resultaat en een goede solvabiliteit die als weerstandsvermogen

moet kunnen dienen. Uit het oogpunt van continuïteit van de dienstverlening en het uitsluiten van aansprakelijkheden voor de leden, zijn voor 2017-2018 de volgende financiële doelstellingengeformuleerd:

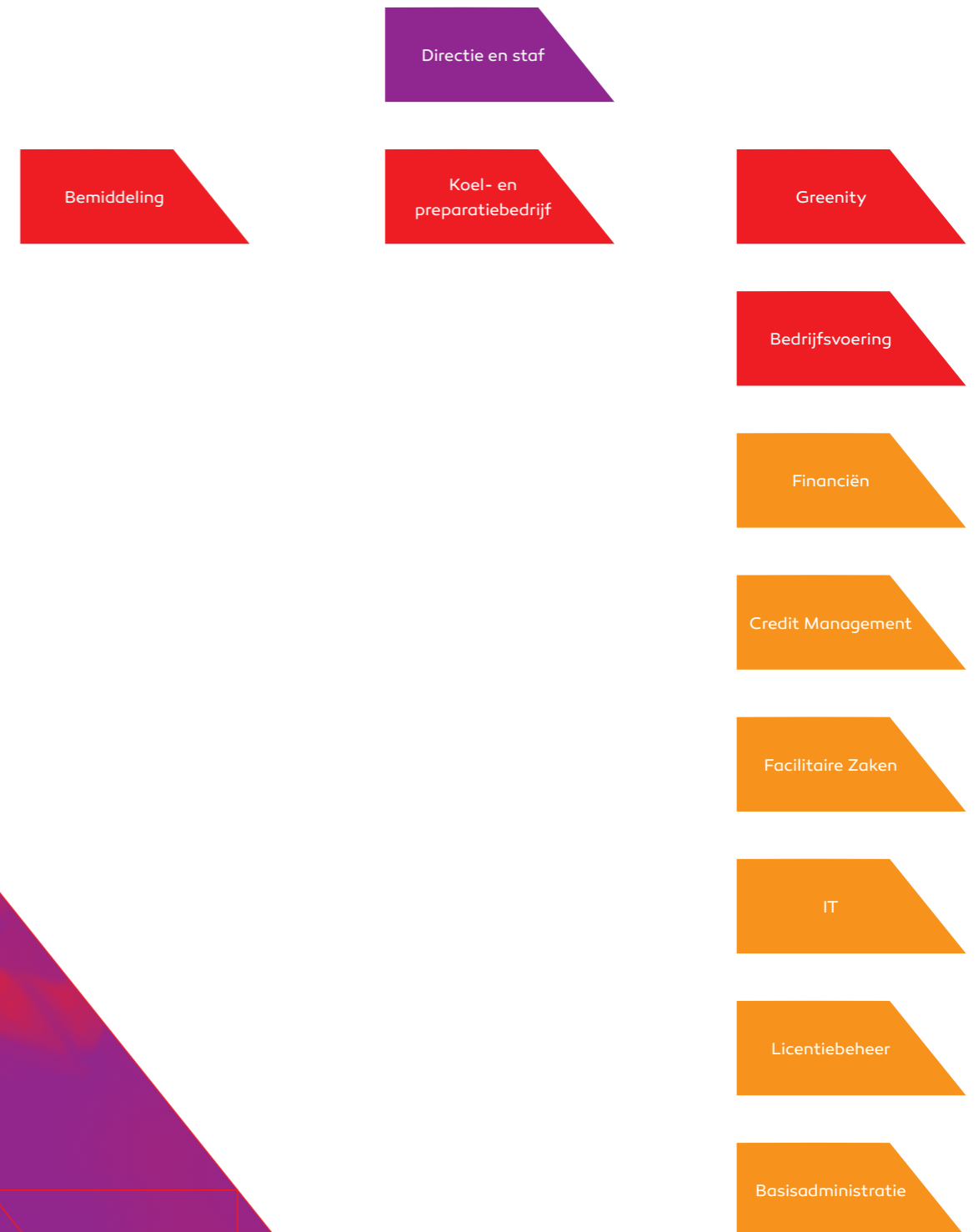
- een financieel resultaat voor belastingen en resultaatdeling medewerkers van € 1,5 miljoen;
- een solvabiliteit van minimaal 40% van het balanstotaal;
- een eigen vermogen dat minimaal 5 tot 10% bedraagt van de handelsomzet.

Structuur & organisatie

CNB is een coöperatie met een uitgesloten aansprakelijkheid voor leden. De kernactiviteiten zijn ondergebracht in de coöperatie zelf. Daarnaast heeft de coöperatie een aantal deelnemingen ter ondersteuning van de kernactiviteiten. Het bestuur wordt gevormd door de statutaire directie van de coöperatie die tevens eindverantwoordelijk is voor de bedrijfsactiviteiten. De raad van commissarissen bestaat uit 7 personen, waarvan 5 die bedrijfsmatig verbonden zijn aan leden van de coöperatie en twee (externe) commissarissen die geen lid zijn.

Organisatiestructuur

Bedrijf CNB 2018

Coöperatieve Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.)

Bestuur

Leo van Leeuwen

Geboortedatum:
Nationaliteit:
Nevenfuncties:

directeur

26 november 1965 | Woonplaats: Hillegom
Nederlander
Voorzitter B4

Raad van commissarissen

Wim Langelaan*

Geboortedatum:
Beroep/functie:
Julianadorp)
Nationaliteit:
Nevenfuncties:
Datum 1e benoeming:
tot 1 november 2007)
Lopende zittingstermijn:

voorzitter

9 juli 1961 | Woonplaats: Julianadorp
Bloembollenkweker (W. Th. Langelaan en Zonen B.V.,
Nederlander
Voorzitter kwekerscoöperatie Roselilies
1 november 2007 (bestuurslid van januari 2006
oktober 2014 tot en met oktober 2018

Kees van Arendonk**

Geboortedatum:
Beroep/functie:
Nationaliteit:
Nevenfuncties:
Rabobank Flevoland
Datum 1e benoeming:
Lopende zittingstermijn:

08 juli 1951 | Woonplaats: Lelystad
Freelance bestuurder.
Nederlander
Voorzitter vaste commissies bij N.A.K. • lid Ledenraad
1 november 2007
oktober 2015 tot en met oktober 2019

Jan Menting*

Geboortedatum:
Beroep/functie:
Nationaliteit:
Nevenfuncties:
Datum 1e benoeming:
Lopende zittingstermijn:

10 mei 1961 | Woonplaats: Creil
Bloembollenkweker (Bloembollenbedrijf Menting)
Nederlander
Bestuur KAVB, Kring Flevoland
26 oktober 2012
oktober 2016 tot en met oktober 2020

Evert van Zanten*

Geboortedatum: 14-11-1961 | Woonplaats: Delft
Beroep/functie: Algemeen directeur P.F. Onings B.V.
Nationaliteit: Nederlander
Nevenfuncties: Commisaris P. Nelis en Zn, bestuurslid Raad van advies
Ibulb, bestuurslid groep V Anthos
Datum 1e benoeming: 3 oktober 2017
Lopende zittingstermijn: oktober 2017 tot en met oktober 2021

Louis Poel*

Geboortedatum: 4 juni 1957 | Woonplaats: De Rijp
Beroep/functie: Bloembollenkweker/broeier (Poel Bloembollen B.V.)
Nationaliteit: Nederlander
Nevenfuncties: Regiobestuur Westfriesland KAVB/LTO • Bestuurslid
stuurgroep GreenPort Noord-Holland Noord
Datum 1e benoeming: 24 oktober 2013
Lopende zittingstermijn: oktober 2017 tot en met oktober 2021

Jørgen de Ree*

Geboortedatum: 23 juni 1966 | Woonplaats: Lisse
Beroep/functie: Directeur/mede-eigenaar van De Ree Holland B.V.
Nationaliteit: Nederlander
Nevenfuncties: Bestuursvoorzitter De Ree Group
Datum 1e benoeming: 30 oktober 2008
Lopende zittingstermijn: oktober 2016 tot en met oktober 2020

Sander Wijkstra**

Geboortedatum: 16 februari 1952 | Woonplaats: Zeist
Beroep/functie: management consultant voor financieel strategische
vraagstukken
Nationaliteit: Nederlander
Nevenfuncties: Raad van Beheer Cosun • RvC van Woudschoten
Datum 1e benoeming: 1 november 2007 (commissaris in de vorige structuur
vanaf januari 2006)
Lopende zittingstermijn: oktober 2014 tot en met oktober 2018

* Commissaris vanuit de leden

** Externe commissaris

Coöperatieve Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.)
Statutair gevestigd te Lisse Heereweg 347, Postbus 31, 2160 AA
Vestiging te Bovenkarspel Veilingweg 1, Postbus 5, 1610 AA

Verslag van de directie

Het jaar van CNB

Resultaat, winstbestemming en restitutie

Dit boekjaar is afgesloten met een positief resultaat vóór belastingen van € 2.220.000 , € 594.000 hoger dan het resultaat over boekjaar 2016-2017 van € 1.627.000. Het resultaat na belasting bedraagt € 1.698.000. Het resultaat, de huidige financiële positie en de financieringsbehoefte van de bedrijfsactiviteiten van de coöperatie maken het mogelijk een gedeelte van het resultaat na belasting voor restitutie aan te wenden.

De dienst Koelen en prepareren heeft een uitstekend jaar achter de rug en, evenals in de voorgaande jaren, een belangrijke bijdrage geleverd aan het resultaat van CNB. Het hoge niveau van dienstverlening wordt gewaardeerd door onze klanten, daarbij geven de marktontwikkelingen een extra steuntje in de rug. Het gedeelte van het resultaat dat samenhangt met Koelen en prepareren wordt aan de algemene reserve toegevoegd voor de financiering van het investeringsprogramma waar later in dit verslag op wordt teruggekomen

Aan de ledenvergadering wordt een besluit tot restitutie van 10% van betaalde provisie ter goedkeuring voorgelegd. Dit voorstel tot resultaatbestemming is als zodanig al in deze jaarrekening verwerkt.

2017-2018 ten opzichte van 2016-2017, de hoofdlijnen

De handelsomzet uit bemiddeling en veilingen is met € 1 mln. toegenomen van € 293 mln. naar € 294 mln., in de vorm van provisie-opbrengsten komt deze positieve ontwikkeling tot uiting in de winst en verliesrekening. De omzet van het Koel- en Preparatiebedrijf is met € 0,5 mln. gestegen tot € 5,3 mln. Beide componenten samen leiden tot een stijging van de opbrengsten met € 1,0 mln.

De kosten zijn per saldo toegenomen met 3% dat voor de helft wordt veroorzaakt door een dotatie aan

de voorziening debiteuren ad € 0,24 mln. waar vorig jaar nog sprake was van een vrijval ad € 0,14 mln.

De overige kostenstijging komt grotendeels voort uit inflatiecorrectie en indexering van lonen. Alertheid op kosten blijft voor CNB een belangrijk stuurmiddel

Bemiddeling en veilingen

De handelsomzet bedraagt € 294 mln., een toename van circa € 1 mln. ten opzichte van vorig boekjaar.

Bedragen x mln.	31 mei 2018	31 mei 2017
Tulpen	80,5	75,9
Lelies	107,0	122,3
Overig	92,2	82,2
Omzet royalty's	11,7	10,9
Groene veiling	2,6	2,0
Totaal	294	293,3

Ook dit boekjaar hebben we de handelsomzet in totaal goed weten vast te houden. De omzet in lelies is aanzienlijk gedaald. De problematiek in China en de verdere olievlek werking hiervan zorgde voor een slechte afloop van het oogstseizoen 2018. De tulpen en de overige productgroepen deden het beter en hebben de daling in lelies grotendeels kunnen compenseren.

De omzet uit groene veilingen is aanzienlijk hoger uitgekomen dan vorig jaar, waarbij CNB nagenoeg alle opdrachten in de markt voor groene veilingen heeft weten te acquireren en die tot volle tevredenheid van de opdrachtgevers heeft uitgevoerd. Opdrachten voor materialenveilingen vinden door onze samenwerking met Troostwijk Veilingen B.V. via een internetveiling plaats. Onze klanten zijn door deze samenwerking verzekerd van toegang tot een groot internationaal koperspubliek en een geoliede veilingorganisatie en we constateren dat het merendeel van de verkopers voor een materialenveiling via de samenwerking Troostwijk/CNB kiezen.

Koelen & prepareren

Het Koel- en Preparatiebedrijf heeft de afgelopen 3 jaar aanzienlijke investeringen gedaan, zowel in de gebouwen als in de installaties. Dit betreft noodzakelijke vervangingsinvesteringen alsmede investeringen die samenhangen met het uitfaseren van synthetische koudemiddelen (HFK's) en het vergroten van de inzetbaarheid van de huidige capaciteit. Ook voor de komende jaren zijn investeringen begroot om de beschikbare faciliteiten optimaal te kunnen benutten en de continuïteit hiervan te waarborgen. De investeringen hebben uiteraard extra afschrijvingen tot gevolg, maar het rendement en het bedrijfsresultaat van het Koel- en Preparatiebedrijf voldoen dit jaar ook ruimschoots aan de interne doelstellingen.

Overige dienstverlening

CNB Teeltadvies is vorig boekjaar uitgebreid naar 3 teeltadviseurs teneinde te kunnen voldoen aan de vraag naar deze dienstverlening. Greenity, voorheen BloembollenVisie, is het vakblad voor de bollensector. Zowel CNB Teeltadvies als Greenity leveren een bescheiden bijdrage aan het resultaat van CNB.

Deelnemingen

CNB heeft een aantal deelnemingen ter ondersteuning van de kernactiviteiten. De deelnemingen komen uit op een winst van € 6.000. Dat is € 15.000 lager dan vorig boekjaar. Deze daling hangt samen met het aanloopverlies van de nieuwe deelneming Bol van Samenwerking BV. Er is dit jaar door het bedrijf kosten gemaakt voor het starten van deze nieuwe activiteit, er staan hier nog geen inkomsten tegenover. Alle overige deelnemingen leveren een bijdrage aan deze winst.

Debiteurenrisico's & Excasso

Dit boekjaar is de incasso naar tevredenheid verlopen. De dalende trend van de afgelopen jaren in het saldo van opeisbare vorderingen per betaaldatum en op de balansdatum is dit boekjaar afgevlakt. Het saldo is nu redelijk stabiel en qua samenstelling en risico passend. Dit boekjaar zijn er enkele vorderingen afgewaardeerd. Enkele vorderingen die in voorgaande jaren waren afgewaardeerd, zijn uiteindelijk toch (ten dele) geïncasseerd. Drie faillissementen zorgden voor extra

toevoeging aan de voorziening in 2017-2018.

Per saldo bleek een extra dotatie aan de voorziening voor dubieuze debiteuren van € 243.000 noodzakelijk, waar vorig boekjaar nog een vrijval ad € 138.000 ten gunste van het resultaat kon worden gebracht.

Investeringen

De investeringen bedroegen dit boekjaar € 1,7 mln. Van dit bedrag heeft circa € 1,3 mln. betrekking op de investeringen in het Koelen en prepareren. Er is gestart met de uitfasering van synthetisch koelmiddelen, hetgeen totaal € 1 mln. aan investeringen vergt, waarvan € 0,6 mln. is gerealiseerd in boekjaar 2017-2018

Circa € 0,3 mln. is geïnvesteerd om meer capaciteit te creëren voor het bewaren van Tulpen, ook deze investeringen lopen door in het komend boekjaar tot een totaalbedrag ad € 0,5 mln.

De andere investeringen in het Koelen en prepareren betreffen vervangingsinvesteringen in installaties en machines alsmede het vervangen van een aantal daken inclusief het plaatsen van zonnepanelen. De overige investeringen van CNB betreffen voornamelijk investeringen in ICT, waarvan circa € 0,1 mln. is uitgegeven aan het vervangen van de pc's op de werkplekken en circa € 0,1 als gevolg van aanpassing aan het platform. De investeringen zijn geheel met eigen middelen gefinancierd.

Financiële positie

Het balanstotaal is dit boekjaar gestegen met € 4 mln. naar circa € 51 mln., waarbij de grootste toename voortkomt uit de posten handelsdebiteuren, liquide middelen en crediteuren. Tegenover de toename van de post handelsdebiteuren staat ook een toename van de post handelscrediteuren die hiermee samenhangt, waardoor er per saldo geen significante stijging resteert.

Het werkkapitaal is € 1,3 mln. gestegen en toereikend voor de operationele de bedrijfsvoering. Het eigen vermogen neemt, rekening houdend met de restitutie van het resultaat, toe van € 29,7 mln. naar € 30,4 mln. De solvabiliteit (het vermogen uitgedrukt als percentage van het totaal van het balanstotaal) ultimo boekjaar bedraagt 59%, en voldoet daarmee aan de norm. Bij de bepaling van de ledenrestitutie

wordt rekening gehouden met de solvabiliteit, liquiditeit en mate waarin de verplichtingen kunnen worden nagekomen van CNB. De primaire financiële instrumenten van CNB dienen ter financiering van de operationele activiteiten van de groep of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van CNB is om zo veel als mogelijk haar activiteiten te financieren met eigen vermogen en om niet te handelen in financiële instrumenten

Groepsstructuur, medewerkers & organisatie

De leiding van CNB valt onder de verantwoordelijkheid van de directie. Daarnaast is er een raad van commissarissen die toezicht houdt op de directie. Ter ondersteuning van de kernactiviteiten heeft de coöperatie een aantal deelnemingen. Dit boekjaar is de deelneming Bol van Samenwerking BV (BVS) opgericht en die deelneming heeft een eigen bestuurder. Deze deelneming is noodzakelijk in het kader van het wegnemen van mededingingsrisico's voor kwekers die gezamenlijk hun product willen verkopen. De zeggenschap over deze deelneming zal door CNB in de nabije toekomst worden overgedragen aan een van CNB onafhankelijk stichting. In boekjaar 2017-2018 zijn verder geen belangrijke wijzigingen aangebracht in de groepsstructuur (extern) en interne organisatiestructuur. Wij verwijzen tevens naar pagina 11 en pagina 36.

De cultuur van CNB laat zich typeren als informeel, korte lijnen, doenerig en omzet gedreven. De verantwoordelijkheid die door het collectief van klanten wordt gegeven, vraagt om een goed geleide en professionele organisatie met focus op effectief en efficiënt beheer en risicomanagement én om ondernemerschap. Het geeft voor iedereen binnen CNB de mogelijkheid om verantwoordelijkheid te nemen en te verdienen. Hierbij past een platte managementstructuur die aansluit op deze cultuur en de kernactiviteiten. De directie is samen met de manager Bemiddeling, manager Koel- en Preparatiebedrijf en de manager Bedrijfsvoering verantwoordelijk voor de aansturing van CNB.

De personeelsformatie is als volgt:

	31 mei 2018	31 mei 2017
Bemiddeling	43,5	43,5
Koelen en prepareren	16,6	15,6
Greenity	5,0	6,2
CNB Teeltadvies	3,0	3,0
Bedrijfsvoering	26,8	27,7
Directie & Staf	5,7	5,5
Totaal	100,6	101,5

De winst over dit boekjaar maakt het mogelijk op basis van de arbeidsvoorwaarden aan de medewerkers een winstuitkering toe te kennen.

Corporate Governance

CNB hecht veel waarde aan professionaliteit en transparantie in het besturen van en het toezicht op de organisatie. CNB geeft invulling aan deze waarde in de vorm van een corporate governance code, die terug te vinden is op onze website onder noemer CNB code. De code is gebaseerd op het model van de Nationale Coöperatieve Raad (NCR) en is in december 2017 herijkt door de Raad van Commissarissen en het Bestuur

CNB is ingericht volgens een RvC+ model voor de besturing van de coöperatie. Daarbij is sprake van twee lagen: een éénhoofdig bestuur en een RvC van 7 leden. CNB heeft gekozen voor een éénhoofdig bestuur. Het hiermee samenhangende risico bij uitval is gemitigeerd door de verdeling van aandachtsgebieden binnen het driehoofdige managementteam en de manager Koelen & prepareren.

De strategische doelstellingen van CNB en de daarvan afgeleide financiële doelstellingen voor een boekjaar worden besproken tussen Bestuur en Raad van Commissarissen in de begrotingsvergadering die voorafgaand aan het nieuwe boekjaar in mei plaatsvindt. Het beleid van CNB is er op gericht om een jaarwinst voor belasting te realiseren van € 1,5 miljoen ter afdekking van financiële en operationele risico's. Na afloop van een boekjaar wordt een deel van

het positieve resultaat toegevoegd aan de algemene reserve als buffer voor lange termijn risico's en financiering van bedrijfsactiviteiten, het restant vloeit als restitutie terug naar de leden.

De corporate governance van CNB kent de volgende aandachtsgebieden die een nadere verdieping vragen:

- Opzet en werking van een geformaliseerde risicobeheersing en controlesysteem als verbetering van de thans gehanteerde methodiek van risicobeheersing op basis van een management-assessment
- CNB kent nog geen klokkenluidersregeling die verplicht is voor organisaties met meer dan 50 medewerkers.

Beide aandachtspunten zullen in boekjaar 2018-2019 worden uitgewerkt zodat beter aan eisen wordt voldaan van een professionele en transparante bedrijfsvoering

Duurzaamheid

In de CNB code is een paragraaf opgenomen waarin aandacht wordt besteed aan de waarde die CNB hecht aan maatschappelijk verantwoord ondernemen in de afweging en besluitvorming bij investeringsbeslissingen. Voor de activiteiten bij koelen en prepareren heeft CNB zich middels een lidmaatschap bij Nekovri (branche organisatie Nederlandse koel- en vrieshuizen) bij het convenant Meerjarenaafspraken Energie efficiëntie (MJA3/MEE) aangesloten. In het boekjaar 2017-2018 is hier invulling aan gegeven door opdracht te verstrekken om een aantal daken van hallen van Koelen & prepareren in Bovenkarspel te voorzien van zonnepanelen waardoor een substantieel deel van de energiebehoefte is verduurzaamd

Risicoparagraaf

De activiteiten van CNB brengen risico's met zich mee, dat hoort bij ondernemen. Een belangrijke pijler van het beleid van CNB is betrouwbaarheid op het gebied van betalingszekerheid, dienstverlening en administratieve vastlegging. Klanten moeten hierop kunnen vertrouwen. CNB koestert dit vertrouwen en daar past

een lage bereidheid tot het nemen van risico's bij.

Om deze risico's te beheersen maken wij gebruik van controlesystemen en processen die gericht zijn op het beheersen van deze risico's. Deze zijn gericht op het signaleren en beheersen van risico's bij de uitvoering van onze strategie en het realiseren van bedrijfsdoelstellingen. Ook ondersteunen de systemen ons bij het naleven van wet- en regelgeving en het borgen van de betrouwbaarheid van de financiële rapportages. De directie volgt de risico's actief en stelt vast hoe deze worden beheerst en zij bewaakt de voortgang van verbeterprogramma's. Zoals beschreven in het hoofdstuk corporate governance zal het risicobeheersing en controlesysteem verder worden geprofessionaliseerd in komend boekjaar,

Bij CNB wordt een viertal risicogebieden onderscheiden.

- Strategisch
- Financieel
- Wet- en regelgeving
- Operationeel

Strategisch

CNB is sterk verweven met de branche waar binnen zij opereert en in grote mate afhankelijk van de richting waar de bedrijfstak zich beweegt. Dit vraagt kennis van en gevoel van ontwikkelingen binnen de sector maar ook het continue afvragen wat de rol van CNB is nu en in de toekomst. Om invulling te geven aan dit strategische risico heeft dit jaar een strategische oriëntatie plaatsgevonden, leidend tot strategische uitgangspunten en kernwaarden. In het volgend boekjaar zal dit verder worden geconcretiseerd en zodat de werkzaamheden en daarmee de toegevoegde waarde van CNB voor haar klanten nauw blijft aansluiten bij hetgeen de branche van haar verlangd.

Financieel

De basis voor de inkomsten en het resultaat van CNB is de omzet uit Bemiddeling en Koelen en prepareren. Bemiddelen is het bij elkaar brengen van twee partijen, van vraag en aanbod. Waar in andere sectoren de digitalisering hiervan inmiddels

gewoongood is geworden, blijkt bemiddelen in bloembollen toch vooral specialistisch mensenwerk te zijn en te blijven. Persoonlijke relatie is een belangrijke voorwaarde voor ons succes. CNB investeert in jonge bemiddelaars door het zoeken, werven en opleiden van mensen. Waar nodig en mogelijk investeert CNB in digitalisering, waarbij de focus ligt op ondersteuning en informatievoorziening.

Koelen en prepareren opereert in een ruime vraag markt, hetgeen is terug te zien in de optimale bezettingsgraad van de koelcellen. Om het huidige prima rendement ook in de toekomst zeker te stellen is een investeringsprogramma opgezet dat leidt tot revitalisering en uitbreiding van de capaciteit. In het besluitvormingstraject is veel aandacht besteed aan risico's die samenhangen met markt- en duurzaamheidsontwikkelingen.

Om de koers en de besproken doelen binnen de beheersingskaders te realiseren zijn formele en informele stuurmechanismen aanwezig. Voorbeelden van deze mechanismen zijn:

- de financiële planning & control cyclus met begroting, maand-, kwartaal- en jaarrapportages. Deze worden ondersteund door handleidingen en procedures;
- periodiek overleg binnen CNB en met haar toezichthouders en stakeholders, waaronder RvC-vergaderingen, managementteam-overleggen en reguliere werkoverleggen;

Een belangrijk financieel risico is gelegen binnen de beoordeling van de debiteurenportefeuille, dit is strategisch verbonden aan de "betalingszekerheid" die CNB haar klanten bij de bemiddeling biedt. De opbrengst uit de kernactiviteit bemiddeling is provisie, terwijl het debiteurenrisico betrekking heeft op een aanzienlijk groter bedrag, namelijk de provisie en de bijbehorende bemiddelingsomzet. Een risico van gemiddeld ruim twintig keer de opbrengst. Kenmerkend voor het debiteurenrisico is de schaalgrootte van de bedrijven en de pieken op de betaaldaten. De betalingszekerheid vindt zijn oorsprong in de reglementaire omslagregeling, waarbij de verkopers collectief het risico van wanbetaling door kopers dragen. Risico's die samenhangen met het betaalproces worden beperkt door:

- Permanente beoordeling van kredietwaardigheid van kopers
- Afbakening van bevoegdheden en hantering van het vier-ogen principe
- Goed opgeleide en alerte medewerkers met veel branche-ervaring

Het risicomanagement is en blijft gericht op het beperken van het debiteurenrisico tot een aanvaardbaar niveau met het besef dat we het niet volledig kunnen wegnemen.

Risicobereidheid, gevolgen en waarschijnlijkheid
Per geïdentificeerd risico zijn hieronder de risicobereidheid, de verwachte gevolgen en de

Categorie	Risico	Bereidheid	Gevolgen	Waarschijnlijkheid
Financieel	Omzet & resultaat	Gemiddeld	Gemiddeld	Gemiddeld
	Debiteuren	Laag	Groot	Gemiddeld
Wettelijk en strategisch	Mededingingswet	Laag	Groot	Hoog
	AVG	Laag	Gemiddeld	Laag
Operationeel	Informatie en communicatiesystemen	Laag	Groot	Laag

waarschijnlijkheid van het zich voordoen van de risico's weergegeven.

Wet- en regelgeving

Het naleven van wet- en regelgeving en het anticiperen op nieuwe ontwikkelingen hierin, vraagt permanent aandacht bij CNB. Specifieke aandacht is dit jaar uitgegaan naar Algemene Verordening Gegevensbeheer (AVG). Vanaf 25 mei 2018 is de AVG van kracht, hetgeen voor CNB aanleiding is om een privacy missie te formuleren:

Betrouwbaarheid is een kernwaarde binnen CNB. Dit is de reden waarom wij integer, transparant en zorgvuldig omgaan met de door ons vastgelegde gegevens van onze relaties. Op basis van het hieruit afgeleide beleid is een privacy statement opgesteld en is aandacht besteed aan bewustwording onder het personeel om op gedegen wijze om te gaan met informatie van klanten en personeelsleden.

Operationeel

De bedrijfsvoering van CNB alsmede de informatievoorziening richting klanten, valt of staat bij goed functionerende operationele processen en betrouwbare informatiesystemen. Betrouwbaarheid, beveiliging en gebruiksgemak kunnen elkaar daarbij wel eens in de weg zitten van elkaar, waarbij beschikbaarheid als vanzelfsprekend wordt beschouwd. CNB is permanent bezig haar ICT-systemen te ontwikkelen en te optimaliseren om aan deze aspecten de optimale invulling te geven tegen een aanvaardbaar investerings- en kostenniveau.

Dit boekjaar is gestart met de beschrijving van processen en procedures van alle operationele processen waarbij iedere keer risico-assessments plaatsvinden met als doelstelling processen te verbeteren en de bedrijfsvoering nog robuuster te maken

Vooruitzichten 2017-2018

Omzet en resultaat

Het resultaat van CNB wordt grotendeels gevoed vanuit de omzet Bemiddeling en de omzet uit Koelen

en prepareren. De totale bemiddelingsomzet voor komend boekjaar is circa € 8 mln lager begroot. Voor de bemiddelingsomzet van lelies wordt een grotere daling verwacht als gevolg van de effect van de exportproblemen naar China in 2017 en de olievlak werking daarvan in Azië, alsmede onbalans tussen de vraag en het aanbod. Als gevolg hiervan blijft de geschreven omzet lelies nog sterk achter. De geschreven omzet tulpen en overige producten ligt op een hoger niveau dan vorig boekjaar. De natuur laat zich echter niet sturen, dat blijkt ook dit jaar uit de tulpenoogst. De verwachting is dat de voorsprong van de geschreven omzet tulp slechts gedeeltelijk wordt gerealiseerd. De totale gerealiseerde bemiddelingsomzet uit voorjaarsbloeiërs komt naar verwachting 5-6% proces hoger uit ten opzichte van 2017-2018. De uiteindelijke omzet wordt bepaald door wat er daadwerkelijk wordt geleverd uit de voorverkopen en in hoeverre dit wordt gecompenseerd met alternatieven gedurende het daghandel seizoen. Bij het Koel- en Preparatiebedrijf wordt een meerjarig investeringsprogramma uitgevoerd gericht op de revitalisatie van de gebouwen en koelcellen en uitbreiding van de capaciteit om onze klanten nog beter van dienst te kunnen zijn en blijven. Het afgelopen jaar was de capaciteit vol bezet en is ook extern capaciteit ingehuurd. Voor komend jaar wordt dit wederom verwacht en voorzien we een lichte toename van de omzet.

De verwachting is per saldo dat het uitstekende resultaat van boekjaar 2017-2018 volgend jaar niet zal worden gehaald. Begroot voor 2018-2019 is een resultaat voor belasting van € 1,3 mln.

Investerings & financiering

Voor de dienst koelen & prepareren is de afgelopen jaren al geïnvesteerd in de revitalisering van de bestaande opslag & bewaar capaciteit en verduurzaming, zoals het verwijderen van asbest, het geleidelijk overstappen van synthetische naar natuurlijke koudemiddelen en het zelf opwekken van energie via zonnepanelen. Daarnaast is ook besloten de bewaar capaciteit uit te breiden door het bouwen van en nieuwe hal en nieuwe cellen. De totale uitgaven

voor dit meerjarige investeringsprogramma voor 2017-2022 zijn geraamd op € 12,7 mln., waarvan € 5,7 mln. is bestemd voor de bouw van een extra hal. CNB blijft investeren in IT, enerzijds om de systemen up to date te houden en anderzijds om de ondersteunend processen waar mogelijk en zinvol, verder te digitaliseren. De geplande investeringen worden voor een groot gedeelte met eigen middelen gefinancierd. Ter overbrugging van de financieringsbehoefte die voortvloeit uit de bouw van een nieuwe hal met cellen, zal tijdelijk externe financiering noodzakelijk zijn met een looptijd van naar verwachting 5 jaar.

Toekomst kwekersverenigingen

CNB biedt met het oprichten van Bol Van Samenwerking BV (BVS) een alternatief voor kwekers om gezamenlijk te kunnen blijven verkopen via bemiddeling door CNB. Afgelopen boekjaar zijn we met de betrokken kwekersverenigingen in gesprek getreden over de transitie naar een nieuwe werkwijze en hebben een aantal verenigingen inmiddels een keuze gemaakt. Komend boekjaar zullen alle verenigingen de keuze gemaakt moeten hebben tussen het voortzetten van de gezamenlijke verkoop via de nieuwe werkwijze of om weer individueel als verkoper op te gaan treden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na het einde van het boekjaar hebben zich geen materiële gebeurtenissen voorgedaan die betrekking hebben op de situatie per balansdatum.

Organisatie & medewerkers

CNB is een mensenbedrijf. Het zijn de medewerkers die onze klanten een tevreden gevoel kunnen geven en dat is de optelsom van alle werkzaamheden die we verrichten voor de klant, van groot tot klein. Iedere medewerker, los van welke functie en taak, staat immers met beide benen midden in de dagelijkse praktijk om een bijdrage te leveren aan een tevreden klant. We zijn ons bewust van het belang hiervan en daarvoor vinden we het noodzakelijk en passend om veel verantwoordelijkheid bij onze medewerkers zelf neer te leggen en duidelijk te zijn over wat we van iedereen verwachten op inhoud en gedrag. In dit kader

zijn voor alle functies in overleg met de betreffende medewerkers, de functieprofielen geactualiseerd. In aansluiting hierop is ook een proces opgestart gericht op het moderniseren van de processen rondom ontwikkelen en evalueren van het functioneren van individuele medewerkers.

100 jaar CNB

Op 16 januari 2019 bestaat CNB 100 jaar en daar zijn we trots op. Dit laten we niet ongemerkt voorbij gaan en het gehele 100e jaar zullen we op diverse manieren en momenten deze mijlpaal met onze klanten en medewerkers een feestelijk tintje geven.

Leo van Leeuwen
19 september 2018

Verlag van de raad van commissarissen

Resultaat

CNB heeft over 2017-2018 een uitstekend resultaat behaald waaraan alle activiteiten hebben bijgedragen. Het resultaat overtreft de uitdagende begroting die het bestuur aan de RvC had voorgelegd. De handelsomzet en de hieraan gekoppelde inkomsten alsmede de omzet van Koelen en prepareren lagen op een hoger niveau; het vaste kostenniveau wordt adequaat beheerst en dit jaar zijn ook de kosten van het debiteurenrisico dat CNB voor haar klanten neemt, relatief gezien in relatie tot de handelsomzet beperkt gebleven. Dit ondanks de problematiek in de leliemarkt in dit boekjaar. Het resultaat biedt ook de mogelijkheid tot het uitkeren van restitutie.

De RvC wil hierbij alle leden bedanken voor het gebruik maken van onze diensten en voor het vertrouwen in CNB en haar medewerkers. Onze dank gaat uiteraard ook naar alle medewerkers van CNB die samen met de leden hebben bijgedragen aan dit mooie resultaat.

Belangrijkste thema's

De belangrijkste thema's die afgelopen jaar extra aandacht hebben gehad van de RvC zijn de strategische positionering van CNB, de toekomstplannen voor de activiteit Koelen en prepareren in Bovenkarspel, risicomanagement en het actualiseren van de CNB code. De RvC onderschrijft dat CNB een dienstverlener pur sang is en wil blijven en hecht veel waarde aan de onafhankelijke positie van CNB ten opzichte van de klanten die deze diensten afnemen.

Voor de activiteit Koelen en prepareren is de RvC uitgebreid betrokken bij plannen ten aanzien van de verdere revitalisering van de bestaande capaciteit en de uitbreiding van de totale koel- en preparatiecapaciteit. Deze plannen vergen de komende jaren aanzienlijke investeringen.

In het kader van risicomanagement is dit jaar specifiek aandacht besteed aan de toekomst van kwekersverenigingen en de noodzakelijke transitie naar een andere werkwijze. De RvC heeft toestemming gegeven tot het oprichten van de hiervoor noodzakelijke entiteit, Bol van Samenwerking BV (BVS). Het overleg met leden van de kwekersverenigingen is in volle gang en komend boekjaar zullen zij een keuze moeten maken. De RvC stelt zich unaniem op het standpunt dat leden van CNB én de coöperatie zelf in dit opzicht geen enkel risico mogen en moeten willen lopen ten aanzien van de mededingingswet.

Dit jaar is de kredietcommissie van de RvC periodiek bijeen geweest in het kader van het krediet- en debiteurenrisico, waarbij dit jaar ook specifiek is ingezoomd op de problematiek in de leliemarkt gedurende dit boekjaar en de mogelijke effecten daarvan voor CNB.

Ten aanzien van de coöperatie zelf, heeft de RvC met het bestuur de CNB code geëvalueerd en geactualiseerd. De RvC hecht veel waarde aan transparantie over de corporate governance bij CNB en over hoe zaken georganiseerd zijn tussen leden, RvC en bestuur. De geactualiseerde code is nu nog meer toegesneden op CNB en vlotter leesbaar. In aanvulling op de in het directieverslag opgenomen evaluatie over de naleving; er wordt momenteel niet voldaan aan het streven dat tenminste 30% van de commissarissen wordt bezet door vrouwen. Bij het werven van nieuwe commissarissen blijft dit een speerpunt, maar uiteindelijk is het totale profiel van de kandidaat commissaris in relatie tot het profiel van de vacature doorslaggevend.

Rol en toezicht

De RvC heeft tot taak toezicht te houden op het gevoerde beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken en staat het bestuur met advies ter zijde. Hiertoe functioneren binnen de RvC ook onafhankelijk van elkaar een krediet-, remuneratie-, en een wervingscommissie voor nieuw commissarissen. De RvC heeft op een goede, constructieve en op wederzijds vertrouwen gebaseerde wijze met regelmaat met het bestuur vergaderd. Ook de genoemde commissies zijn in het kader van hun taak dit jaar enkele keren bijeen geweest. Gezien de ontwikkelingen op de diverse aandachtsgebieden zijn met regelmaat ook management en medewerkers aangeschoven in de RvC vergaderingen. Daarnaast is met de accountant overleg gevoerd over de jaarrekeningcontrole en de hieraan gerelateerde rapportages. Voor de jaarrekening is een goedkeurende verklaring afgegeven.

Wij kunnen uw melden dat er in dit jaar boekjaar geen bijzonderheden en onregelmatigheden zijn geconstateerd.

Toekomst

CNB is een coöperatie met leden uit alle schakels in de keten die gebruik maken van de kernactiviteiten Bemiddeling, Koelen en Prepareren en de overige dienstverlening waaronder groene veilingen, teeltadvies en licentiebeheer. Coöperatief gezien bieden we voor het collectief continuïteit, betrouwbaarheid en betaalbaarheid en zijn we ook financieel een solide zakenpartner. Daarmee speelt CNB in op een blijvende behoefte van haar leden en dat al bijna 100 jaar. Ook CNB realiseert zich, hoewel we geen primair winst gedreven organisatie zijn, dat naast wat we dag in dag uit doen voor onze klanten, we ook moeten mee bewegen met wat er in de markt gebeurt.

De begroting voor volgend jaar laat ook een gezond resultaat zien, dat door de huidige marktomstandigheden ambitieus genoemd mag worden. CNB heeft een goede uitgangspositie, is vitaal en de RvC heeft alle vertrouwen in een goede toekomst voor CNB.

19 september 2018

Jaarrekening 2017-2018

Enkelvoudige balans

per 31 mei 2018, na verwerking voorstel resultaatbestemming (Bedragen in €)

Activa	31-05-18	31-05-17	Passiva	31-05-18	31-05-17
Vaste activa			Eigen vermogen		
Immateriële vaste activa			algemene reserve	26.150.099	25.575.628
Software	1.841.020	2.479.640	statutaire reserve: kapitaalstortingsreserve	4.274.510	4.075.027
Immateriële vaste activa in uitvoering	149.633				
	1.990.653	2.479.640			
Materiele vaste activa			Voorzieningen		
terreinen en terreinvoorzieningen	3.055.315	3.069.537	latente belastingverplichtingen	1.877.000	1.900.000
gebouwen en installaties	14.230.116	14.998.785	jubilea	107.000	110.000
inventarissen, hardware en auto's	1.112.422	1.445.925			
vastgoedbeleggingen	4.255.480	4.207.721			
vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering	1.100.722	74.819			
	23.754.055	23.796.787			
Financiële vaste activa			Kortlopende schulden		
deelnemingen in groepsmaatschappijen	1.886.010	1.879.614	crediteuren	14.469.158	10.488.088
overige vorderingen	210.000	240.000	belastingen en premies sociale verzekeringen	1.096.376	1.100.822
	2.096.010	2.119.614	schulden aan groepsmaatschappijen	11.295	5.491
			restitutie provisie leden	926.431	964.015
			overige schulden en overlopende passiva	2.403.749	2.501.088
				18.907.009	15.059.504
Vlottende activa			Totaal passiva	51.316.218	46.720.159
Vorraden	15.233	22.066			
Vorderingen					
handelsdebiteuren	18.513.140	15.912.094			
belastingen en premies sociale verzekeringen	62.397	47.579			
vorderingen op groepsmaatschappijen	92.827	110.831			
overige vorderingen en overlopende activa	186.224	138.780			
	18.854.588	16.209.284			
Liquide middelen	4.605.679	2.092.768			
Totaal vlottende Activa	23.475.500	18.324.118			
Totaal activa	51.316.218	46.720.159			

Enkelvoudige winst-en verliesrekening

over de periode 1 juni 2017 tot en met 31 mei 2018 (Bedragen in €)

	2017/2018	2016/2017
Baten		
Provisie IVB en veiling etc.	13.575.133	13.173.245
opbrengsten preparatiebedrijf	5.284.424	4.819.233
verhuur roerend en onroerend goed	417.859	408.447
overige baten	1.837.128	1.726.894
	21.114.544	20.127.819
Lasten		
salarissen	9.673.971	9.558.442
sociale lasten	910.781	902.576
pensioenlasten	541.141	543.285
afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	2.238.174	2.413.175
overige bedrijfskosten	5.909.808	5.416.783
	19.273.875	18.834.261
Bedrijfsresultaat	1.840.669	1.293.558
Financiële baten en lasten		
rentebaten	397.150	342.825
rentelasten	17.392	9.502
	379.758	333.323
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	2.220.427	1.626.881
vennootschapsbelasting	528.826	293.399
resultaat deelnemingen na belastingen	6.396	21.350
	1.697.997	1.354.832

Toelichtingen

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld op basis van de wettelijke bepalingen opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Onze kernactiviteiten

Onze kernactiviteit is de bemiddeling tussen verkopers en kopers van bloembollen, knollen en vaste planten. Tevens bieden wij een breed pakket met aanvullende diensten waaronder het koelen en prepareren van bloembollen en het organiseren van groene- en materialenveilingen.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden verstaan de primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen dan wel de lagere realiseerbare waarde. Het afschrijven van de immateriële vaste activa geschiedt stelselmatig op basis van de geschatte economische levensduur. De kosten van ontwikkeling van software worden geactiveerd indien voldaan is aan de daaraan gestelde voorwaarden ter zake van de technische, commerciële en financiële haalbaarheid.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de

verwachte economische levensduur en de verwachte restwaarde, of tegen lagere bedrijfswaarde. Vastgoedbeleggingen zijn onroerende zaken die worden aangehouden om huuropbrengsten en/of waardevermeerdering te realiseren en zijn niet dienstbaar aan de primaire processen van CNB. Vastgoedbeleggingen worden afzonderlijk in de balans gerubriceerd onder de materiële vaste activa. De eerste waardering van een vastgoedbelegging geschiedt tegen de verkrijgingprijs, inclusief de transactiekosten. Na de eerste verwerking worden de vastgoedbeleggingen gewaardeerd tegen de historische kostprijs verminderd met cumulatieve lineaire afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen (die worden verantwoord indien sprake is van een reële waarde lager dan de historische kostprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen) over de levensduur rekening houdend met een restwaarde.

Financiële vaste activa

De deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid worden gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde. De overige vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met een eventuele voorziening voor oninbaarheid.

Financiële activa en financiële verplichtingen

Bij de eerste verwerking van financiële activa en opname van financiële verplichtingen worden deze opgenomen tegen reële waarde vermeerderd dan wel verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Op basis van de classificatie van RJ 290 zijn bij de groep de volgende categorieën financiële activa en financiële verplichtingen te onderkennen:

- verstrekte leningen en overige vorderingen;
- overige financiële verplichtingen.

Vorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel lagere marktwaarde.

Vorderingen

De vlottende vorderingen worden gewaardeerd tegen reële waarde rekening houdend met een voorziening voor mogelijke oninbaarheid hetgeen vergelijkbaar is met de nominale waarde. De overige vorderingen hebben een looptijd van ten hoogste een jaar.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen, de tegoeden op bankrekeningen en wissels en cheques. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite - zij het eventueel met opoffering van rentebaten - ter onmiddellijke beschikking staan liquide middelen die langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de vennootschap worden als financiële vaste activa gerubriceerd.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd indien de groep op balansdatum een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang betrouwbaar is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde.

Latente belastingen

Voor de waardering en verwerking van latente belastingvoorzieningen wordt verwezen naar de afzonderlijke paragraaf 'Belastingen'.

Jubilea

De jubileumvoorziening is gevormd ten behoeve van

toekomstige jubileumuitkeringen en is actuarieel berekend. Hierbij is rekening gehouden met de sterftetafels GBM en GBV 2011-2016, toekomstig personeelsverloop en salarisstijgingen. De voorziening is contant gemaakt tegen een nominale rekenrente.

Kortlopende schulden

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden die opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. De kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve rentemethode. Bij kortlopende schulden is dit meestal de nominale waarde.

Verstrekte leningen en overige vorderingen en overige financiële verplichtingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Baten en lasten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt zodra de activa aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het amortisatieproces.

De overige financiële verplichtingen worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Baten en lasten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Belastingen

Voor alle belastbare tijdelijke verschillen wordt een latente belastingverplichting opgenomen. Voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen en voor beschikbare voorwaartse verliescompensatie wordt een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn voor verrekening.

De waardering van latente belastingverplichtingen en -vorderingen wordt gebaseerd op de fiscale

gevolgen van de door de groep, per balansdatum, voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van activa, voorzieningen, schulden of overlopende passiva. De latente belastingverplichtingen en vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De (niet-)latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd indien is voldaan aan de algemene voorwaarden voor saldering.

De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten.

Grondslagen van resultaatbepaling

Baten

Algemeen

Baten ('winsten'), niet zijnde handelsomzet, worden verantwoord voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd en omvatten de aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Provisie IVB en veiling etc.

De in- en verkoopprovisie wordt als bate verantwoord in het verslagjaar waarin de daarmee samenhangende levering plaatsvindt (verantwoord als handelsomzet) plaatsvindt. Het hieraan gerelateerde te betalen loon aan vertegenwoordigers wordt ten laste van hetzelfde verslagjaar gebracht op basis van betaaldatum.

Andere diensten

Indien het resultaat van een transactie aangaande het verlenen van een dienst betrouwbaar kan worden geschat en ontvangst van de opbrengst waarschijnlijk is, wordt de opbrengst met betrekking tot die dienst verwerkt naar rato van de verrichte prestaties. De mate waarin de diensten zijn verricht, wordt gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Lasten

Algemeen

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffen in het verslagjaar zelf wordt tijdsevenredig afgeschreven.

Rente

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de winst- en verliesrekening verwerkt rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Rentekosten worden toegerekend aan de opeenvolgende verslagperioden naar rato van de resterende hoofdsom. Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd worden.

Pensioenlasten

De pensioenregeling is een beschikbare premiereregeling (01-01-2016), waarbij de pensioengrondslag is gebaseerd op het vaste bruto jaarsalaris.

De indexatie van via middelloonregeling opgebouwde pensioenen is voorwaardelijk en afhankelijk van de cumulatief gerealiseerde over rente op de door de pensioenverzekeraar belegde koopsommen. De aan de pensioenverzekeraar te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord. De te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde werd als overlopende passiva respectievelijk overlopende activa verantwoord en wordt nu maandelijks afgewikkeld.

Toelichting op de enkelvoudige balans

(Bedragen in €)

Vaste activa

Immateriële vaste activa (x € 1.000)	Software	Immateriële Vaste activa in uitvoering	Totaal
Boekwaarde per 31-5-2017	2.480	0	2.480
Investerings	101	150	251
Afschrijvingen	-740	0	-740
Boekwaarde per 31-5-2018	1.841	0	1.991
Aanschafwaarde ultimo boekjaar	6.255	150	6.405
Cumulatieve afschrijvingen	-4.414	0	-4.414
	1.841	150	1.991

Materiële vaste activa (x € 1.000)

	Terreinen en terreinvoorzieningen	Bedrijfsgebouwen en installaties	Inventarissen, hardware en auto's	Vastgoedbeleggingen	Vaste middelen in uitvoering	Totaal
Boekwaarde per 31-5-2017	3.070	14.998	1.446	4.208	75	23.797
Ingebruikname	0	53	22	0	-75	0
Investerings	0	125	207	22	1.101	1.455
Afschrijvingen	-9	-886	-563	-40	0	-1.498
Herrubricering	-6	-60	0	66	0	0
Boekwaarde per 31-5-2018	3.055	14.231	1.112	4.256	1.101	23.754
Aanschafwaarde ultimo boekjaar	3.431	32.864	6.534	4.504	1.101	48.434
Cumulatieve afschrijvingen	-376	-18.634	-5.422	-248	0	-24.680
	3.055	14.230	1.112	4.256	1.101	23.754

De post 'vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering' betreft met name investeringen in installaties voor Koelen en prepareren.

Activa genoemd bij terreinen, terreinvoorzieningen, gebouwen en installaties dienen als zekerheid ten behoeve van een kredietfaciliteit bij een bank. De herrubricering heeft betrekking op investeringen vastgoed die opgenomen waren onder gebouwen en installaties van CNB.

Vastgoedbeleggingen

De classificatie tussen vastgoedbeleggingen en vastgoed voor eigen gebruik is eenduidig. De reële waarde van de vastgoedbeleggingen is benaderd door de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen te bepalen. De vastgoedbeleggingen hebben per balansdatum een reële waarde van ca. € 4,9 miljoen. Hierbij is uitgegaan van de huidige huurcontracten (met een looptijd tussen 1 en 10 jaar), een indexeringsvoet van 2% en een disconteringsvoet voor belasting van 7%, 5% of 3%.

In de winst- en verliesrekening zijn met betrekking tot de vastgoedbeleggingen huurinkomsten opgenomen van € 418.000 (2016-2017 € 408.000) en directe exploitatiekosten van €21.000 (2016-2017 € 20.500). Er bestaan geen beperkingen met betrekking tot de aanwendbaarheid van vastgoedbeleggingen of de inbaarheid van de opbrengsten.

Verantwoording afschrijvingen

De (eventuele) reguliere afschrijvingen op deze vastgoedbeleggingen worden in V&W niet uitgesplitst en vormen dus onderdeel van de post "afschrijvingen op vaste activa".

De gehanteerde afschrijvingspercentages luiden als volgt (% van de aanschafwaarde):

• Terreinen en terreinvoorzieningen	0 en 10%
• Gebouwen	3, 4, 5 en 10%
• Installaties	7, 10 en 20%
• Inventarissen, hardware en auto's	10 tot 20%
• Software	14 tot 20%
• Vastgoedbeleggingen	0 tot 5%

Op vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering wordt afgeschreven bij ingebruikname.

De oppervlakte van de terreinen bedraagt 1.515,26 aren (103,43 aren te Lisse, 1.365,68 aren te Bovenkarspel en 46,15 aren voor de beleggingsobjecten in Breda en Drachten). De verzekerde waarde van de gebouwen, bedrijfsuitrusting en installaties bedraagt € 53.240.700

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

	2017/2018	2016/2017
Saldo begin boekjaar	1.879.614	1.858.264
Resultaat deelnemingen	6.396	21.350
Saldo ultimo boekjaar	1.886.010	1.879.614

De post deelnemingen in groepsmaatschappijen heeft betrekking op de volgende middellijke kapitaalbelangen:

• CNB Holding B.V. kvk 28054866	Lisse	100%
• CNB Makelaardij B.V. kvk 28044248	Lisse	100%
• Mendelstaete B.V. kvk 28054867	Lisse	100%
• CNB Projecten B.V. kvk 28076664	Lisse	100%
• Mercurius B.V. kvk 28083901	Lisse	100%
• BVS B.V. kvk 70725462	Lisse	100%

Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit een verstrekte lening.

Vlottende activa

Vorderingen

De handelsdebiteuren bestaan voor een bedrag van € 168.000 (2016/2017 € 859.000) uit vorderingen met een looptijd langer dan een jaar (betaaldatum 01-07-2019 en later). Alle andere vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar. Het saldo handelsdebiteuren op leden bedraagt € 14.984.000 (2016/2017 € 13.015.626).

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

Eigen vermogen

Het resultaat over het boekjaar 2017/2018 bedraagt € 1.697.997 positief. het bestuur stelt voor om het resultaat als volgt te bestemmen:

Restitutie	926.429
Kapitaalstorting	200.491
Toevoeging reserve	571.077
	1.697.997

Algemene reserve

	2017/2018	2016/2017
Stand begin boekjaar	25.575.628	25.398.162
Voorstel resultaat boekjaar conform besluit verwerking resultaat	571.077	183.671
Overige mutaties	3.994	-6.205
Stand ultimo boekjaar	26.150.699	25.575.628

Kapitaalstortingsreserve

In artikel IX lid 4a van de statuten is bepaald, dat het bestuur aan de leden/rechtspersonen de verplichting kan opleggen tot het doen van een toevoeging aan de kapitaalstortingsreserve, gelijk aan het belastingnadeel voor de vereniging voortvloeiend uit de omstandigheid dat de restitutie aan leden/rechtspersonen fiscaal niet aftrekbaar is. Tot deze reserve zijn alleen de leden/rechtspersonen gerechtigd. De wijze van uitkering, uitsluitend mogelijk bij liquidatie van de coöperatie, is geregeld in artikel IX lid 4b van de statuten.

Kapitaalstortingsreserve

	2017/2018	2016/2017
Saldo begin boekjaar	4.075.027	3.866.442
Inhouding op restitutie provisie	200.491	207.146
Overige mutaties	-1.008	1.439
Saldo ultimo boekjaar	4.274.510	4.075.027

Voorzieningen

Voorziening latente belastingen

De voorziening latente belastingen heeft betrekking op verschillen tussen commerciële en fiscale waardering van activa. De belastingvoorziening wordt gewaardeerd tegen een belastingtarief van 25%. De voorziening latente belastingen heeft een langlopend karakter en valt samen met de activa waarop zij betrekking heeft (respectievelijk 10 en 30 jaar) gelijkmatig vrij.

	2017/2018	2016/2017
Saldo begin boekjaar	1.900.000	1.970.000
Onttrekking aan de voorziening	-32.700	-70.000
Vorming belastinglatentie	9.700	0
Saldo ultimo boekjaar	1.877.000	1.900.000

Voorziening jubilea

	2017/2018	2016/2017
Saldo begin boekjaar	110.000	110.000
Mutaties herberekening	-3.000	0
Saldo ultimo boekjaar	107.000	110.000

De voorziening is gevormd ter dekking van toekomstige jubileumuitkeringen wanneer personeelsleden 25 of 40 jaar in dienst zijn. Bij de berekening van de voorziening jubilea is uitgegaan van het personeelsbestand van CNB ultimo boekjaar. Aan de hand van leeftijd, datum in dienst en sterftetekansen (sterftetafels gbm en gbv 2011-2016) is een blijfkans berekend (leeftijd 15-35 jaar: 95%, 35-40 jaar: 97%, 40-45 jaar: 98%, vanaf 45 jaar: 99%). De gehanteerde disconteringsrente is 1%, de gehanteerde prijsindex en loonindex zijn respectievelijk 2% en 1% en de jaarlijkse loonontwikkeling 2%. In combinatie met het brutosalaris per medewerker leidt dit tot een schatting van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De voorziening jubilea heeft een langlopend karakter.

Kortlopende schulden

De schuld aan leden bedraagt € 9.888.418 (2016/2017 € 7.071.431). De overige kortlopende schulden hebben betrekking op handelscrediteuren met een looptijd langer dan 1 jaar (betaaldatum 01-07-2019 en later) € 151.000 (2016/2017 € 595.591).

Niet in de balans opgenomen regelingen en gestelde zekerheden

CNB heeft ten behoeve van een kredietfaciliteit à € 2.500.000 bij een bank hypothecaire zekerheid gesteld tot een bedrag van € 21 mln. op de gebouwen en terreinen te Bovenkarspel en te Lisse. Het rentepercentage van deze kredietfaciliteit bedraagt 1 maands Euribortarief + opslag 2,45%.

CNB heeft per 31 mei 2018 voor een totaal van € 844.000 aan leaseverplichtingen, die als volgt te specificeren zijn:

Boekjaar	Jaarlast
2018/2019	314.000
2019/2020	274.000
2020/2021	170.000
2021/2022	72.000
2022/2023	14.000
	<hr/>
	844.000
	<hr/> <hr/>

Financiële instrumenten

De primaire financiële instrumenten dienen ter financiering van de operationele activiteiten of vloeien direct uit deze activiteiten voort. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico en het valutarisico.

Het beleid om deze risico's te beperken, luidt als volgt.

- Valutarisico. Het valutarisico is minimaal aangezien vrijwel alle opbrengsten en kosten in euro's zijn.
- Kredietrisico. Gehandeld wordt met kredietwaardige partijen en er zijn procedures om de kredietwaardigheid te bepalen en te bewaken. Tevens zijn richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke partij te beperken. Bovendien worden voortdurend de vorderingen bewaakt en worden strikte debiteuren- en aanmaningsprocedures gehanteerd. Door de bovenstaande maatregelen wordt getracht het kredietrisico voor CNB zo veel mogelijk te beperken. Verder zijn er geen belangrijke concentraties van kredietrisico.
- Liquiditeitsrisico. Het risico dat toekomstige kasstromen verbonden aan een monetair financieel instrument fluctueren in omvang is minimaal aangezien de langlopende schulden in vorig boekjaar volledig afgelost zijn.

Fiscale eenheid

De coöperatie is hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingverplichtingen van de Nederlandse groepsmaatschappijen die deel uitmaken van de fiscale eenheid.

Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening

(Bedragen in €)

Handelsomzet

In 2017/2018 is een handelsomzet behaald van € 294 mln. (2016/2017 € 293 mln.), die als volgt kan worden gespecificeerd (x € 1.000.000):

	2017/2018	2016/2017
Omzet in- en verkoopbureau	277,9	280,4
Omzet incasso royalty's	11,7	10,9
Omzet groene- en materialenveilingen	4,4	2,0
	<hr/>	<hr/>
	294	293,3
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Baten

Provisie

De provisieopbrengsten omvatten provisie en heffingen met betrekking tot in- en verkoop van bloembollen, provisie met betrekking tot verkoop van bloembollen via groene veilingen en provisie met betrekking tot aan- en verkoop van goederen via een materialenveiling, verminderd met omzetkorting.

Opbrengsten preparatiebedrijf

De opbrengsten preparatiebedrijf omvatten koelloon, behandelingskosten, fusthuur, verhuur koelcellen en in rekening gebrachte vracht, materiaal en overige kosten.

Verhuur roerend en onroerend goed

De verhuuropbrengsten hebben betrekking op verhuur onroerend goed.

Overige baten

De overige baten omvatten onder meer opbrengsten inzake abonnementen en advertenties Greenity, incassovergoedingen en opbrengsten uit overige dienstverlening.

Lasten

Salarissen

De post salarissen is als volgt samengesteld (x € 1.000):

	2017/2018	2016/2017
Bruto loonsom	9.384	9.333
Inleenkrachten	258	225
	<hr/>	<hr/>
	9.674	9.558
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De bezoldiging van de raad van commissarissen bedroeg € 126.000 (2016/2017 € 129.000). Ten aanzien van de directie maakt de vennootschap gebruik van de vrijstelling van artikel 2:383 lid 1 BW om de beloning van de directie niet nader toe te lichten. Conform de arbeidsvoorwaarden van CNB is op basis van de geconsolideerde winst voor vennootschapsbelasting een bedrag gereserveerd voor winstuitkering aan de medewerkers. Onder de post salarissen is dit jaar een reservering voor winstuitkering opgenomen van € 331.000 (2016/2017 € 327.000).

Per 31 mei 2018 zijn bij de coöperatie 100,6 fte medewerkers in dienst. De verdeling luidt als volgt:

	31-05-2018	31-05-2017
Bemiddeling	43,5	43,5
Koel- en Preparatiebedrijf	16,6	15,6
Greenity	5,0	6,2
CNB teeltadvies	3,0	3,0
Bedrijfsvoering	26,8	27,7
Directie	5,7	5,5
Totaal	100,6	101,5

Overige bedrijfskosten

Onder de overige bedrijfskosten zijn begrepen de directe productiekosten van Koelen en prepareren tot een bedrag van € 1.627.618 (2016/2017 € 1.557.884).

Rentelasten

Het bedrag aan rentelasten uit hoofde van verhoudingen met de groepsmaatschappijen bedraagt € 16.464 (2016/2017 € 14.569).

Vennootschapsbelasting

De last uit hoofd van vennootschapsbelasting bedraagt € 528.826 (2016/2017 € 293.399). In deze last is rekening gehouden met mutaties in de voorziening latente vennootschapsbelasting en correcties uit voorgaande jaren, voordeel in verband met ledenrestitutie niet rechtspersonen en voordeel in het kader van de milieu-investeringsaftrek.

Geconsolideerde balans

per 31 mei 2018, na verwerking voorstel resultaatbestemming (Bedragen in €)

Activa	31-05-18	31-05-17
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
software	1.841.020	2.479.640
In uitvoering	149.633	
	1.990.653	2.479.640
Materiële vaste activa		
terreinen en terreinvoorzieningen	3.055.315	3.069.537
gebouwen en installaties	14.239.652	15.014.609
inventarissen, hardware en auto's en software	1.113.249	1.447.852
vastgoedbeleggingen	4.255.480	4.207.721
vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering	1.100.722	74.819
	23.764.418	23.814.538
Financiële vaste activa		
belastingen	0	8.292
overige vorderingen	210.000	240.000
	210.000	248.292
Vlottende activa		
Voorraden	15.233	22.066
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	18.589.631	15.943.260
belastingen en premies sociale verzekeringen	62.723	47.579
overige vorderingen en overlopende activa	185.088	139.318
	18.837.442	16.130.157
Liquide middelen	6.520.307	4.089.416
Totaal vlottende Activa	25.372.982	20.241.639
Totaal activa	51.338.053	46.784.109

Passiva	31-05-18	31-05-17
Groepsvermogen	30.425.209	29.650.655
Vorzieningen		
groot onderhoud		
latente belastingverplichtingen	1.877.000	1.900.000
jubilea	107.000	110.000
	1.984.000	2.010.000
Kortlopende schulden		
schulden aan kredietinstellingen		
crediteuren	14.474.254	10.518.810
belastingen en premies sociale verzekeringen	1.098.657	1.100.821
restitutie provisie leden	926.429	964.015
overige schulden en overlopende passiva	2.429.504	2.533.586
omzetbelasting	0	6.221
	18.928.844	15.123.454
Totaal passiva	51.338.053	46.784.109

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

over de periode 1 juni 2017 tot en met 31 mei 2018 (Bedragen in €)

	2017-2018	2016-2017
Baten		
provisie IVB en veiling etc.	13.575.133	13.173.245
opbrengsten preparatiebedrijf	5.284.424	4.819.233
verhuur roerend en onroerend goed	534.362	455.961
overige baten	1.915.679	1.817.374
	21.309.598	20.265.813
Lasten		
salarissen	9.797.529	9.626.810
sociale lasten	917.475	909.442
pensioenlasten	547.510	549.144
afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	2.245.563	2.423.843
overige bedrijfskosten	5.969.320	5.445.830
	19.477.398	18.955.069
Bedrijfsresultaat	1.832.200	1.310.744
Financiële baten en lasten		
rentebaten	397.150	342.825
rentelasten	928	
	396.222	342.825
Resultaat uit gewone bedrijfs uitoefening voor belastingen	2.228.422	1.653.569
Vennootschapsbelasting	530.425	298.737
Resultaat na belastingen	1.697.997	1.354.832

Geconsolideerde kasstroomoverzicht

over 2017-2018 (bedragen x € 1.000)

	2017/2018	2016/2017
Kasstroom uit operationele activiteiten		
bedrijfsresultaat	1.832	1.311
aanpassingen voor:		
afschrijvingen en overige	2.246	2.423
waardeveranderingen van vaste activa		
mutatie voorzieningen	-26	-70
	4.052	3.664
Mutatie in werkkapitaal		
mutatie vorderingen	-2.707	-1.609
mutatie voorraden	7	-2
mutatie schulden (excl. bankkrediet)	2.951	-279
	251	-1.890
ontvangen rente	397	342
betalde rente	-1	0
betalde winstbelasting	-408	-188
betalde ledenrestitutie	-961	-945
	-973	-791
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
netto investeringen in immateriële		
en materiële vaste activa	-937	-1.152
	-937	-1.152
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
aflossing langlopende schulden	-	-
afname/toename financiële vaste activa	38	36
	38	36
Mutatie liquide middelen	2.431	-133

Algemene grondslagen

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de in de geconsolideerde balans opgenomen liquide middelen. De in het kasstroomoverzicht getoonde mutatie van de geldmiddelen kan als volgt worden toegelicht (x € 1.000):

Liquide middelen eindsaldo boekjaar	6.520	4.089
Liquide middelen beginsaldo boekjaar	4.089	4.222
Mutatie liquide middelen	2.431	-133

Toelichting

Algemeen

De posten van de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening worden toegelicht voor zover zij niet reeds zijn genoemd in de toelichting op de enkelvoudige balans en winst- en verliesrekening.

Grondslagen van consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening zijn volgens de methode van integrale consolidatie de financiële gegevens opgenomen van de Coöperatieve Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.) kvk 28030197 en haar kapitaalbelangen:

• CNB Holding B.V. kvk 28054866	Lisse	100%
• CNB Makelaardij B.V. kvk 28044248	Lisse	100%
• Mendelstaete B.V. kvk 28054867	Lisse	100%
• CNB Projecten B.V. kvk 28076664	Lisse	100%
• Mercurius B.V. kvk 28083901	Lisse	100%
• BVS B.V. kvk 70725462	Lisse	100%

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling voor de geconsolideerde jaarrekening zijn dezelfde als voor de enkelvoudige jaarrekening. Voor een uiteenzetting van deze grondslagen wordt verwezen naar de toelichting bij de enkelvoudige jaarrekening.

In de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen de financiële gegevens van de coöperatie en haar groepsmaatschappijen per 31 mei van het boekjaar. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen waarin beslissende zeggenschap wordt uitgeoefend. Hierbij worden mede in aanmerking genomen de financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend. De groepsmaatschappijen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop beslissende zeggenschap op de groepsmaatschappij is verkregen. De groepsmaatschappijen worden niet meer in de consolidatie opgenomen vanaf de datum waarop geen sprake meer is van beslissende zeggenschap. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld. Resultaten uit transacties met en tussen groepsmaatschappijen worden volledig geëlimineerd.

Immateriële vaste activa (x € 1.000)

	Software	Immateriële Vaste activa in uitvoering	Totaal
Boekwaarde per 31-5-2017	2.480	0	2.480
Investerings	101	150	251
Afschrijvingen	-740	0	-740
Boekwaarde per 31-5-2018	1.841	150	1.991
Aanschafwaarde ultimo boekjaar	6.255	150	6.405
Cumulatieve afschrijvingen	-4.414	0	-4.414
	1.841	150	1.991

Materiële vaste activa (x € 1.000)

	Terreinen en terreinvoorzieningen	Bedrijfsgebouwen en installaties	Inventarissen, hardware en auto's	Vastgoedbeleggingen	Vaste middelen in uitvoering	Totaal
Boekwaarde per 31-5-2017	3.070	15.014	1.448	4.208	75	23.815
Ingebruikname	0	53	22	0	-75	0
Investerings	0	125	207	22	1.101	1.455
Desinvestering	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	-9	-892	-565	-40	0	-1.506
Herrubricering	-6	-60	0	66	0	0
Boekwaarde per 31-5-2018	3.055	14.240	1.112	4.256	1.101	23.764
Aanschafwaarde ultimo boekjaar	3.431	33.097	6.544	4.504	1.101	48.677
Cumulatieve afschrijvingen	-376	-18.857	-5.432	-248	0	-24.913
	3.055	14.240	1.112	4.256	1.101	23.764

Verantwoording afschrijvingen

De (eventuele) reguliere afschrijvingen op deze vastgoedbeleggingen worden in winst- en verliesrekening niet uitgesplitst en vormen dus onderdeel van de post "afschrijvingen op vaste activa".

De gehanteerde afschrijvingspercentages luiden als volgt (% van de aanschafwaarde):

• Terreinen en terreinvoorzieningen	0 en 10%
• Gebouwen	3, 4, 5 en 10%
• Installaties	7, 10 en 20%
• Inventarissen, hardware en auto's	10 tot 20%
• Software	14 tot 20%
• Vastgoedbeleggingen	€ 41.000

Op vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering wordt afgeschreven bij ingebruikname. De herrubricering heeft betrekking op investeringen van vastgoed die opgenomen waren onder gebouwen en installaties CNB.

Groepsvermogen

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de enkelvoudige balans en winst- en verliesrekening nader toegelicht.

Niet in de balans opgenomen regelingen en gestelde zekerheden

Bij de deelnemingen is sprake van een fiscale eenheid. Zodoende zijn deze vennootschappen ieder afzonderlijk volledig aansprakelijk voor belastingschulden van de fiscale eenheid.

CNB heeft per 31 mei 2018 voor een totaal van € 844.000 aan leaseverplichtingen.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

Omzet

In 2017/2018 bedraagt de handelsomzet van de groep € 308,6 mln. (2016/2017 € 304,3 mln.).

Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting over de geconsolideerde belastbare jaarwinst bedraagt € 530.425, daarvan heeft € 528.826 betrekking op CNB (U.A.) en € 1.599 op de fiscale eenheid CNB Holding BV.

Personeel

Bij de groep zijn per 31 mei 2018 101,5 fte (per 31 mei 2017 102,4 fte) aan medewerkers in dienst.

Lisse, 19 september 2018

Het bestuur

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de leden, de directie en de raad van commissarissen van de Coöperatieve Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.)

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 mei 2018 van de Coöperatieve Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.) te Lisse gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Coöperatieve Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.) op 31 mei 2018 en van het resultaat over de periode van 1 juni 2017 tot en met 31 mei 2018 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 mei 2018;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over de periode van 1 juni 2017 tot en met 31 mei 2018;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Coöperatieve Nederlandse Bloembollencentrale (U.A.) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante

onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag; en
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne

beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de coöperatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de coöperatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het houden van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de coöperatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel

kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de coöperatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de coöperatie haar continuïteit niet langer

- kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van commissarissen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Naaldwijk, 19 september 2018

Ernst & Young Accountants LLP
w.g. M.A.M. Kester RA

Winstbestemming / verwerking resultaat

In artikel IX, lid 3, lid 5 en lid 7 van de statuten is onder andere het volgende bepaald:

Lid 3

Van het batig saldo van de winst- en verliesrekening dat resteert na de door het bestuur noodzakelijk geachte afschrijvingen en voorzieningen, en na wettelijk verplichte toevoegingen aan reserves, kan een op voorstel van het bestuur door de algemene vergadering vast te stellen gedeelte worden bestemd tot uitkering aan de leden strekkende tot (gedeeltelijke) restitutie aan hen van de

door hen in het verstreken boekjaar aan de coöperatie verschuldigd geworden, geïnde dan wel inbare, provisies ter zake van bemiddeling en groene veilingen. Het aldus tot uitkering komende wordt onder de leden verdeeld naar evenredigheid van de bedoelde provisiebedragen.

Lid 5

Een na aftrek van de in lid 3 van dit artikel bedoelde restitutie-bedragen resterend batig saldo staat ter beschikking van de algemene vergadering voor toevoeging, geheel of gedeeltelijk, aan de algemene reserve - die niet tussentijds kan worden uitgekeerd aan de leden -, dan wel voor toevoeging aan de leden-participatiereserve-rekeningen, die in de boeken van de coöperatie ten name van ieder lid afzonderlijk worden geadmistreerd, doch op de balans van de coöperatie als 'ledenparticipatie-reserve' zullen kunnen worden aangeduid.

Lid 7

Ingeval blijktens de jaarrekening over enig jaar verlies geleden is dat niet uit een voorziening, reserve of op andere wijze gedelgd wordt, geschiedt in volgende jaren geen winstuitkering, de uitkeringen op basis van het bepaalde in lid 3. Daaronder begrepen, zo lang dit verlies niet is aangezuiverd. Verliesdelging ten laste van reserves geschiedt allereerst ten laste van de algemene reserve of overige vrije reserves, vervolgens ten laste van de in lid 4 van dit artikel gemelde kapitaalstortingsreserve en eerst dan ten laste van de leden-participatiereserve-rekeningen. Verliesdelging ten laste van de ledenparticipatie-reserve-rekeningen geschiedt naar evenredigheid van de omvang daarvan, waarbij allereerst de jongste bijschrijvingen worden aangewend en zo vervolgens. Ingeval verliesdelging ten laste van de ledenparticipatie-reserve-rekeningen heeft plaatsgevonden geschiedt in volgende jaren geen winstuitkering noch enige winstreservering, dan nadat hetgeen ten laste van de leden- participatiereserve-rekeningen werd gebracht is aangezuiverd.

Statutaire aansprakelijkheid

Inzake de statutaire aansprakelijkheid van de leden is in artikel X, lid 5 van de statuten onder andere het volgende bepaald: 'De leden en de oud-leden zijn niet verplicht om bij de vereffening van de boedel van de coöperatie in het tekort bij te dragen'. Per 31 mei 2018 telt de vereniging 1278 leden.